

1

*Tudományos
középkor*

*Egy csodás hasadékon keresztül
a születés határán...*

Sri Aurobindo

*A*lmikor egy faj kudarcot vall saját értelme megtalálásában, kipusztul, vagy kiirtja önmagát.

Francia, kínai vagy orosz, sárga, fehér vagy feketeként gondolunk magunkra; ez első barbárságunk. Keresztény, hedonista*, muszlim vagy bármi másként gondolunk magunkra; ez második barbárságunk. Paraszt, mérnök, tudós, úrkutatóként gondolunk magunkra – és minden lehetséges faj fogyasztójaként – ez

* élvezetek/gyönyörök hajszolásának jogosultságát hangoztató

harmadik barbárságunk. Felfalunk mindent, de ki fal fel mit? Tudunk mindent, de ki tud mit?

A vallásos középkort követte a tudományos középkor. És nem vagyunk biztosak abban, hogy melyik rosszabb.

Mégis ez egyszerű – és nagyon bonyolult.

Egy faj evolúciója nem abban rejlik, amit magáról gondol, bár a gondolkodás képessége tényleg segítségünkre lehet a folyamat felgyorsításában és értelmünk megelégedésében. Mert négyszázmillió évig világos volt, hogy egy faj evolúciója a testben rejlik. A cápából jégtáblán ficánkoló fókává fejlődésünkben aligha számított, hogy sárga, fehér vagy fekete halak voltunk, vagy hogy egyáltalán tudományos halak voltunk-e, mert az mindenképpen haltudomány volt, s következőképp elavult.

„Várj egy kicsit” – mondják majd a tudósok – „csillagok alatt élünk, két lábon járunk, és vannak távcsöveink és mikroszkópjaink, amikkel meg tudunk számolni mindent, beleértve a *te* atomjaidat is. Még azt is kijelenthetjük rezzenéstelen arccal, hogy egy milliárd atommilliárd van egy szem sóban.”

De ez téves. Nem a csillagok alatt, vagy egy ilyen atomos elszámolásban élünk. A halálban élünk. Tudományunk a halál tudománya, ugyanúgy, mint ahogy teológiánk a halál teológiája. Az evolúció leg-

első és legfontosabb ténye, az élet alapvető ténye a halál; s mi mindent a halál falán keresztül látunk, és mindent azon keresztül tudunk és érzünk, ugyanúgy mint a hal vizének válaszfalán keresztül. A „gondolkodó” ember valaha elkövetett legnagyobb csalása, hogy ezt életnek nevezi. Ez a legdöbbenetesebben helytelen leírás az egész történelemben. Még csak az élet és halál szimbiózisáról sem beszélhetünk, mivel az „élet” a halál – egy nekro-biozis*.

A bátorság hiányában, hogy szembenézzünk a fajok evolúciójának ezen alapvető és egyszerű tényével, mindenféle helytelen irányba indultunk, mindenféle helytelen tevékenységbe fogtunk.

S ez most arcunkba robban.

A lascaux-i ember tizennégyezer éve feltűnt már, s mi még mindig nem leltünk rá emberi titkunkra.

Hol vétettük el az irányt akkor?

A körülmények „a folyamat felgyorsítására” kényszerítenek, ha egyáltalán nincs máris túl késő.

A körülmények kényszerítenek, hogy találjunk egy repedést a Falban, hogy megtaláljuk a *helyet a testben*, ahol fajunk következő lépésének lehetősége rejtezik, vagy a következő faj. De először is, milyen *irányba* kellene néznünk? Nyilván nem az agykérgünk vagy különböző elmésségeink javításának irányába, ugyanúgy

* sejtek vagy szövetek lassú elhalási folyamata

mint ahogy a cápa sem uszonyai számának és teljesítményének növelésével válhatott kétéltűvé.

A kétéltű azt jelenti, hogy „mindkét oldalon él” (vagy mindkét oldalon haldoklik, ha jobban tetszik). A legkevésbé sem vagyunk kétéltűek. Csak az egyik oldalon „élünk”, a halál oldalán, és minden, amit ismerünk a Földről, a bolygókról és a csillagokról – hogy magunkat ne is említsük – az „a halál oldala”. Hogy találjuk meg, hogy mi van a fal másik oldalán, testünk hátrahagyása nélkül?

„Nos, nézzük csak... A fal másik oldalán van a „tisztaszellem”, vagy pedig egy láda a temetőben. De akkor, hol *van* a „falad”? Sosem láttuk a mikroszkópjainkkal! Láttunk tuberkulózist, szívrohamot, teherautó balesetet, és csontvázat egy ládában. De hol a pokolban van az a fal? Képesnek kellene lennünk látni!”

De nem látunk semmit, nem jobban, mint a hal lát óceáni akváriumában. Meghatároztuk az „élet” feltételeit, s nem jöttünk rá, hogy azok a halál feltételei voltak. Azt mondtuk, hogy ennyi és ennyi Celsius fok fölött: halál; ennyi és ennyi nyomás fölött: halál; ennyi és ennyi oxigén alatt: halál; ennyi és ennyi... Számokba foglalni az élet korlátait végtelenségig tart, mert azok mind a halál korlátai; azok börtönünk falai, amelyek között állításunk szerint jó életet élünk (az utóbbi időben azért nem annyira jót).

De ez Hamisság.

Az evolúció azon alapvető és egyszerű ténye megadhatná nekünk az evolúció következő lépésének, vagy ahogy Sri Aurobindo hívta, az „Új Evolúció” kulcsát, ami gyökeres eltávolodás Lamarck-tól és Darwintól a tekintetben, hogy igazából az első Élet hajnala a Földön – a nekro-biozist megfosztjuk hamis nevéttől.

A nagy Repedés az evolúció falán.

A faj egy gyengesége a legjobb eszközünk, hogy át-lépünk valami másba.

A következő faj nem az előző „feljavítása”. Nem valami hozzáadása, mint uszonyok, lábak vagy szárnyak, vagy valamiféle új tekervény az agykéregben; az valami *lehullása*, és alapvetően az a lehulló „valami” okozza az összes faj halálát. Az az ősi, mindent beborító és tönkretévő burok.

Nem létezik „szupermen”. Egy *másik* ember létezik, vagy talán az első ember, mert mostanáig csak halandó állatok voltak, többé kevésbé ügyes értelemmel felszerelve, hogy elmeneküljünk siralmas körülményeink elől, vagy föl, vagy le.

S lám, sem a spirituális csúcs, sem az anyagi fenék nem tud segíteni nekünk, hanem csak testünk mélyei tudnak – oly mélységes mélyek, hogy visszanyúlhatnak a háromkaréjú rákokat, sőt a földkéreg megszi-

lárdulását megelőző korbá. Nem várhatunk semmit a földönkívüliektől, viszont bizonyosan várhatunk valamit a még mindig ismeretlen földönbelüli mérhetetlenül hatalmas titoktól.

Ennélfogva már van egy irányunk – az a halandó gyengeség az első lépés a kulcs felé.

Oly nyilvánvaló – megengedve magunknak egy kis vízi, és hamarosan kételtű filozófiát – hogy e világmindenségben semmi sem létezhet, ha az nem az örömet szolgálja. Egy a halálon, poklon és szenvedésen alapuló teremtés vagy „létezési mód” teljesen értelmetlen, hacsak nem jelentjük ki, mint azok a szegény római gladiátorok a cirkusz arénájában: *Ave Caesar, morituri te salutant*, „Üdvöz légy Cézár, a halálba menők köszöntenek!”

Az is nyilvánvalónak tűnik, hogy ezen evolúció létrehozta és számtalan halál révén épült állati test nem rendelkezik érthető értelemmel mással, mint megtalálni a halálnélküliség titkát és az öröm nevetését, pontosan e halálból származó testben.

Ez a nagy evolúciós kihívás, és fajunk következő lépése.

A tudomány és vallás védelmezői félrevezettek minket.

Mind a tudomány, mind a vallás megnyomorított minket – elbutított – megfosztott saját képességeinktől

és evolúciós titkunktól, azzal, hogy az egyik a mennyországba ösztökélt minket, a másik meg a haszonelvű gépezetbe. Nem értelmesek vagyunk; agyonnyomorítottak vagyunk. Végző soron, egyáltalán „emberiek” vagyunk? Felszerelkeztünk telefonokkal, táviratokkal, repülőgépekkel és így tovább – minden lehetséges eszközzel, hogy meghaljunk a börtönben tudományos, irányított és vitathatatlan módon; minden csak ürügy arra, hogy ne keressük a kulcsot. És mindezek tetejében még egy minden lehetőséget felkínáló orvostudománnyal is, hogy belehaljunk gyógymódjaiba.

De hol van mindebben az Élet?